

València pepera (3a part)

F

Quim Pérez

Ferran Torrent ja havia pintat un mural de la societat valenciana a *L'any de l'embotit* (Quaderns Crema, 1992), però es va quedar en temptativa perquè va emprar un registre *fallero* molt marcat; amb massa caricatura i exageració. Anys més tard, amb *Societat limitada*, adoptant un to decididament realista, el resultat va ser molt més reeixit i al reconeixement habitual del públic s'hi va afegir el de la crítica.

A *Judici final* els personatges són els habituals de les dues parts anteriors. Tot gira al voltant de Juan Lloris, empresari immobiliari que ha pujat com l'escuma fins a presidir el València CF i que ara vol optar a l'alcaldia de la capital. Rere el constructor desfila tot un estol de personatges (polítics, empresaris i periodistes; en definitiva, arribistes de tota condició) que van conxorçant uns contra els altres en una mena de màster accelerat de maquiavel·lisme amb accent valencià.

Als dos primers lliuraments de la trilogia, Torrent es mou com peix a l'aigua mostrant els tripijocs polítics i econòmics, d'estira-i-arronses a diverses bandes. Totes aquestes negociacions, amb dobles interessos i objectius ocults, són narrades amb tensió i sense que el lector en perdi el fil. Ara, innova afegint una trama d'assassins i detectius amb força cos dins el relat. Per una banda, Liam Yeats, un exmilitant de l'IRA que va traïr els seus i que sobreviu exiliat fent de sicari és contractat per pelar Lloris. Per una altra, Torrent rescata el seu detectiu Butxana i el posa a investigar tot l'enrenou creat amb aquest encàrrec d'assassinat. ¿Enganxa aquesta trama negra amb el retrat social i econòmic al qual ja ens tenia avesats Torrent? No, ja que no hi ha manera d'establir cap vincle de necessitat entre ambdues. Yeats és un personatge d'una naturalesa diferent de la resta i la seva presència no serveix per descobrir cap cantó fosc dels altres personatges que no s'hagués pogut treure a la llum emprant un altre secundari. Si Torrent no tenia prou material per bastir una tercera entrega el millor era no precipitar-se a tancar aquesta trilogia; que argumentalment no es clou sinó que es podria reprendre sense cap obstacle. O si és que se li va encreuar un personatge potent i encisador anomenat Liam Yeats donar-li corda en forma d'una novel·la independent de gènere negre hauria estat millor alternativa que aiguabarrejar-lo amb les intrigues que Lloris i aquesta colla d'intrigants van ordinar.

Una bona clau de lectura consisteix a fixar-se en la desconfiança que tots els personatges guarden entre ells i que acaba derivant en solitud. De fet, aquells personatges, que d'alguna manera se salven o triomfen als ulls dels lectors, són els que confien en els altres i així aconsegueixen apaivagar la seva tirada cap a la solitud.

El llibre de Torrent es llegeix d'una tirada, són entretinguts i estan escrits amb nervi. Torrent, a la manera del seu estimat Tom Wolfé, és un cronista del moment que li ha tocat viure; que no és altre que la València conservadora del PP, del turisme com a sector predominant i del boom immobiliari com a principal motor de l'economia i la corrupció del país. Els complots d'aquesta mena de Borgies a la València *pepera* del segle XXI de Torrent reclamen a crits l'adaptació al format de sèrie televisiva. Ho tenen tot per triomfar: acció, dolents magnètics, moltes subtrames i un ampli repartiment. Però sobretot exhibeixen un coneixement suficient de la realitat del qual estan mancats una gran part dels llibres i de les sèries televisives autòctones. Torrent narra situacions entortolligades de manera prou versemblant, sense evitar la complexitat de les situacions on xoquen interessos diversos deguts a les diferents motivacions dels personatges. Qui vulgui saber com funcionen les bambolines del poder local i regional té un mirador privilegiat en aquesta recomanable trilogia; malgrat que la seva conclusió no sigui rodona per haver optat per un canvi de registre injustificat.

Ferran Torrent

Ferran Torrent (Sedaví, 1951) és un dels novel·listes valencians amb més èxit de crítica i públic. *Judici final* tanca una trilogia encetada amb *Societat limitada* (Columna, 2002) i continuada amb *Espècies protegides* (Columna, 2003). *Societat limitada* va suposar un reconeixement unànim en recollir nombrosos premis (premi de la Crítica 2002, Crexells 2003, Crítica Serra d'Or 2003). Anteriorment havia rebut el premi Sant Jordi 1994 per *Gràcies per la propina* i havia estat finalista del premi Planeta 2004 per *La vida en el abismo*.

Autor_Ferran Torrent

Editorial_Columnna

Pàgines_252